

Економско-трговинска школа Бор

Извештај

о самовредновању области квалитета:

Програмирање, планирање и извештавање

Март, 2025.године

Тим за самовредновање

Економско-трговинска школа Бор

Датум:

Број:

Извештај

о самовредновању области квалитета:

„Програмирање, планирање и извештавање“

Тим за самовредновање је до сада три пута обрађивао ову област под старим називом "Школски програм и годишњи план рада"и четврти пут под новим називом- Програмирање,планирање и извештавање са 3 нова стандарда и 16 индикатора коју смо обрадили 2022.године.Сада у новом петом циклусу Развојног плана школе, такође по пети пут вреднујемо ову област.

У истраживању ове области квалитета, Тим је као инструменте користио:

- Годишњи план рада школе
- Школски програм
- Развојни план школе
- Правилник о стандардима квалитета рада установе
- Водич за самовредновање за установе у стручном образовању
- Приручник за самовредновање рада школе
- Педагошко-инструктивни рад – опсервације часова од стране директора и педагога
- Глобалне и оперативне планове наставника
- Чек листе
- Записнике
- Упитник за наставнике

Због специфичности ситуације у земљи и престанка наставног процеса, нисмо били у могућности да анкетирамо ученике иако су упитници били спремни. Чланови Тима су сматрали да обрада ове области неће тиме изгубити на квалитету, напротив, извештавање са предлозима мера биће богатије јер ћемо узети у обзир пристигли Извештај о резултатима спољашњег вредновања које је извршено у децембру 2024. године.

У истраживању смо прво кренули са прегледом докумената које поседује школа преко чек листи и увидом у документа.

Школски програм је заснован на прописаним начелима из Закона о основама система образовања и васпитања и садржи све програме и друге законом прописане елементе. Сачињен је за период на четири године за све разреде и предмете. Ове школске године је новина, уведен је модел дуалног образовања за образовне профиле трговац, кувар и туристички техничар, тако да ће Школски програм бити допуњен овим моделом.

Чек листа

ТВРДЊА	ДА	НЕ
Школски програм садржи назив,врсту и трајање Школског програма	+	
Школски програм садржи сврху,циљеве и задатке	+	
Школски програм садржи обавезне и изборне наставне предмете и модуле по образовним профилима и разредима	+	
Школски програм садржи трајање и основне облике извођења програма	+	
Школски програм садржи фонд часова за сваки разред	+	
Школски програм садржи фонд часова за сваки предмет	+	
Школски програм садржи начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма	+	
Школски програм садржи факултативне наставне предмете , њихове садржаје и активности којима се остварују	+	
Школски програм садржи програм слободних и културних активности	+	
Школски програм садржи програм каријерног вођења и саветовања	+	
Школски програм садржи програм допунске,додатне и припремне наставе	+	
Школски програм садржи програм заштите од насиља,злостављања и занемаривања	+	

Чек листа на основу које је извршено вредновање према индикатору –Програмирање образовно-васпитног рада је у функцији квалитета рада школе, можемо рећи да је средња **оцена 4** за документ **Школски програм**.

Садржај кључних школских докумената одражава специфичност рада школе. Један од таквих докумената је и **Развојни план школе** у чијој изради су учествовале све циљне групе почев од наставника, директора, стручних сарадника, ученика, родитеља, локалне заједнице и свих осталих институционалних партнера.

Развојни план школе је у трајању од 5 година. Управо се сада налазимо у новом петом циклусу Развојног плана који ће бити актуелан од шк. 2024/2025.године па све до школске 2028/2029.године.

Као један од значајнијих докумената школе, Развојни план садржи:

Личну карту школе, историјат школе, материјално-техничке ресурсе школе, расположив простор, опрему, људске ресурсе, образовне профиле, снаге, слабости, мисију и визију, области вредновања, мере унапређивања у свим сегментима, велики број планова и програма, Европски развојни план као потребу модернизације установе, циљеве, очекиване исходе и план евалуације по кључним областима.

Оцена остварености овог документа је 4.

Годишњи план рада школе за школску **2024/2025.** годину садржи **13** области на **280** страница у којима су синхронизовано смештени планови, програми, правилници, задужења, акциони планови, информације и важни подаци за живот и рад школе.

Области су следеће:

1. Уводни део
2. Организација рада школе
3. Планови и програми стручних органа и стручних сарадника по школи
4. Планови и програми руководећих органа, органа управљања и других
5. Планови и програми рада актива и тимова
6. Индивидуални планови и програми рада наставника
7. Планови и програми ваннаставних активности
8. Посебни планови и програми васпитно-образовног рада
9. План и програм стручног усавршавања наставника
10. Програм сарадње са друштвеном средином
11. Програм школског маркетинга
12. План мера за остваривање и унапређење родне равноправности
13. Праћење остваривања и евалуација годишњег плана рада школе

Чек листа

ТВРДЊА	ДА	НЕ
Годишњи план рада донет је у складу са Школскм програмом,Развојним планом и годишњим календаром	+	
У акционим плановима органа,тела и тимова конкретизовани су циљеви из Развојног плана и Школског програма	+	
Планови органа,тела и тимова пројектују промене на свим нивоима деловања и одсликавају реални процес рада	+	
Оперативни планови органа,тела и тимова предвиђају механизме за праћење рада и извештавање током школске године	+	
Годишњи извештај садржи релевантне информације о раду школе и усклађен је са садржајем ГППШ	+	

Годишњи план је прилично обиман документ, богат информацијама, врло користан и употребљив. Годишњи план указује на основну идеју којом се школа води при изради, а то је потенцирање специфичности стручне школе и средине у којој она делује.

Оцена остварености овог документа је **4**.

Наставници

Један од инструмената у истраживању је био упитник за наставнике. Питања, односно тврдње, преузете су из Правилника о стандардима квалитета рада установе у оригиналу. Као што је већ напред речено, упитник се састоји као и област истраживања од **3 стандарда** који укупно имају **16 индикатора** или показатеља присутности.

У анкетирању је учествовало **34 наставника**.

ОБЛАСТ 1:ПРОГРАМИРАЊЕ, ПЛАНИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ		
1.1. Програмирање образовно-васпитног рада је у функцији квалитетног рада школе.	2022.	2025.
1.1.1.Школски програм се заснива на прописаним начелима за израду овог документа.	4	3,94
1.1.2.У изради Развојног плана установе учествовале су кључне циљне групе (наставници, стручни сарадници, директор, ученици, родитељи, локална заједница).	3,78	3,85
1.1.3.Садржај кључних школских докумената одржава специфичности установе.	3,91	3,97
1.1.4.Програмирање рада заснива се на анализи података и проценама квалитета рада установе.	3,87	3,94
1.1.5.У програмирању рада уважавају се узрасне, развојне и специфичне потребе ученика	3,78	3,91
НИВО ОСТВАРЕНОСТИ	3,89	3,92
1.2. Планирање рада органа, тела и тимова је у функцији ефективног и ефикасног рада у школи.		
1.2.1. Годишњи план рада донет је у складу са школским програмом, развојним планом и годишњим календаром.	4	4
1.2.2. У оперативним/акционим плановима органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора конкретизовани су циљеви из развојног плана и школског програма и уважене су актуелне потребе школе.	3,91	3,97
1.2.3. Планови органа, тела и тимова јасно одсликавају процесе рада и пројектују промене на свим нивоима деловања.	3,52	3,91

1.2.4. Оперативно планирање органа, тела и тимова предвиђа активности и механизме за праћење рада и извештавање током школске године.	3,74	3,91
1.2.5. Годишњи извештај садржи релевантне информације о раду школе и усклађен је са садржајем годишњег плана рада	4	3,97
НИВО ОСТВАРЕНОСТИ	3,86	3,95
1.3. Планирање образовно-васпитног рада усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметних и предметних компетенција.		
1.3.1. Наставници користе међупредметне и предметне компетенције и стандарде за глобално планирање наставе и исходе постигнућа за оперативно планирање наставе.	3,26	3,76
1.3.2. У оперативним плановима наставника и у њиховим дневним припремама видљиве су методе и технике којима је планирано активно учешће ученика на часу.	3,52	3,76
1.3.3. Планирање допунске наставе и додатног рада је функционално и засновано је на праћењу постигнућа ученика.	3,74	3,74
1.3.4. У планирању слободних активности уважавају се резултати испитивања интересовања ученика.	3,56	3,68
1.3.5. Планирање васпитног рада са ученицима засновано је на аналитичко истраживачким подацима, специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења.	3,78	3,74
1.3.6. Припреме за наставни рад садрже самовредновање рада наставника и/или напомене о реализацији планираних активности	3,35	3,58
НИВО ОСТВАРЕНОСТИ	3,60	3,71

Приказ средњих оцена по стандардима у два периода вредновања

Стандарди	шк.2022.	шк.2025.
1.Програмирање образовно-васпитног рада је у функцији квалитетног рада школе	3,89	3,92
2.Планирање рада органа, тела и тимова је у функцији ефективног и ефикасног рада у школи	3,86	3,95
3.Планирање образовно васпитног рада усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметних и предметних компетенција	3,60	3,71

Средња оцена	3,78	3,86
--------------	------	------

Средња оцена наставничких одговора школске 2022. године износила је **3,78**, док за школску 2025. годину износи **3,86**.

Закључак и предлог мера

Из свега наведеног, произилази чињеница да су у овој области вредновања, кључне снаге постављени документи који су планирани за краћи или дужи временски период али да реализација појединих садржаја није у равнотежи планираног што управо потврђују одговори наставника и такође Извештај спољашњег вредновања.

Узимајући у обзир средњу оцену наставника и оцене остварености осталих области планирања и програмирања у раду школе, можемо рећи да је ова област квалитета постигла средњу оцену **3.95**, што у принципу говори о снагама као бројнијим параметрима. Упоређујући вредновање ове области у **2022.** години са **2025.** годином, закључује се, да су сви индикатори од стране наставника оцењени већом оценом, па је и средња оцена наставничких одговора већа. У глобалу можемо бити задовољни како је вреднована ова област, али увек има места за побољшање.

Стандард који је оцењен нижом оценом у односу на све друге стандарде од стране наставника и где се у суштини називају слабости, гласи: **Планирање образовно-васпитног рада усмерено је на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општих међупредметних и предметних компетенција.**

Индикатор или показатељ из овог стандарда који је оцењен најнижом оценом је: "Припреме за наставни рад садрже самовредновање рада наставника и/или напомене о реализацији планираних активности".

Да би наставник имао комплетну слику о свом раду, није довољна само повратна информација на часу јер она говори о постигнутом циљу и исходима, док употреба личног самовредновања или личне самопроцене, производи објективнију слику. Позитивна промена је у томе, да су и сами наставници освестили своје аспекте рада које треба мењати, унапредити и неговати.

Остали индикатори или показатељи су оцењени прилично високим оценама изнад 3,6, па је просто непримерено говорити о слабостима или нижим оценама из наставничких одговора. Зато ћемо се у даљим мерама и препорукама ослонити на остале показатеље које смо користили у обради ове области.

Индикатор из упитника, који је посебно привукао пажњу због велике разлике у оценама наставника из 2022.године 3,26 и сада са 3,76 је показатељ који говори о планирању и коришћењу међупредметних и предметних компетенција.

Према анализама педагошко-инструктивног рада директора и педагога са посећених часова, присутно је планирање међупредметних и предметних компетенција, оне су наведене у наставничким припремама за час, као и на обрасцу за глобално планирање наставе. Међутим, у реализацији часа није изражено и видљиво повезивање међупредметних компетенција које наставник треба да развија код ученика на часу.

При процени ове области свакако треба узети у обзир и резултате спољашњег вредновања и замерке које су дате, а односе се пре свега на следеће:

- потребно је допунити Школски програм информацијом о дуалном образовању;
- морамо обезбедити веће укључивање родитеља и локалне заједнице у живот и рад школе;
- пожељно је допунити планове одељењских заједница у складу са развојним потребама ученика;
- обавезно спроводити иницијална и годишња тестирања у свим предметима и вршити анализу истих;
- потребно је унапредити планирање и реализацију допунске и додатне наставе као и идентификовати ученике за ИОП-3;
- повећати број планираних ваннаставних активности како би се ускладили са реализацијом;

Тимови који се баве проценом, анализом и унапређивањем образовно-васпитног рада школе, су већ приступили изради и одрадили акционе планове за свих 6 области квалитета у којима је школа била процењена.

Инструменти, са којима је извршено самовредновање ове области квалитета, јасно говоре да школа континуирано прати промене у образовном систему, али и тенденције које су присутне у потребама не само на локалном нивоу, него и шире, и да исте уграђује у своје програме образовања.

Сагледавањем општих и специфичних циљева програма установе, уочава се усмереност школе на: свестрани развој личности ученика, развој и поштовање различитости кроз расне, културне и друге равноправности, неговања осећаја припадности и заједништва, развој вештине комуникације, а посебно оспособљавање ученика за професионалну каријеру и целоживотно учење.

Школа неће одустајати од постављених визија, већ ће перманентно радити на унапређивању постојећих ресурса и поспешивању квалитета образовно-васпитног рада.

Тим за самовредновање

Директор